

Sygn. akt V CZ 18/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi P.S.
o wznowienie postępowania
zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 13 czerwca 2014 r., sygn. akt V ACa ../14,
w sprawie z powództwa A.G.
przeciwko P. S.
przy uczestnictwie interwenienta ubocznego I. Spółki
z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 lutego 2017 r.,
zażalenia skarżącego P.S.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 15 września 2016 r., sygn. akt V ACa .../15,

1) oddala zażalenie,

2) zasądza od skarżącego na rzecz A.G.

**kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

P. S. powołując się na art. 403 § 2 k.p.c. wniósł w dniu 30 września 2014 r. skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 czerwca 2014 r. w sprawie z powództwa A.G. przeciwko skarżącemu o zapłatę przy udziale interwenienta ubocznego I. sp. z o.o. z siedzibą w W.

W uzasadnieniu skargi pozwany jako podstawę wznowienia wymienił m.in. wykrycie nowych okoliczności faktycznych, mających swe źródło w ustaleniach znajdujących wyraz w decyzji Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w [...] z dnia 27 czerwca 2014 r. Wskazał, że dowiedział się o tych okolicznościach dopiero 30 czerwca 2014 r., w dniu doręczenia mu wymienionej decyzji. Wnosząc 30 września 2014 r. na podstawie tych okoliczności skargę o wznowienie postępowania zachował zatem określony w art. 407 § 1 k.p.c. trzymiesięczny termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania.

Sąd Apelacyjny rozpoznając skargę pozwanego po raz drugi - w następstwie uchylenia przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2015 r. (V CZ 12/15) postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 4 grudnia 2014 r. odrzucającego tę skargę - postanowieniem z dnia 15 września 2015 r. ponownie ją odrzucił ze względu na niezachowanie, w jego ocenie, przez skarżącego przewidzianego w art. 407 § 1 k.p.c. trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. Sąd Apelacyjny stwierdził na podstawie zebranego materiału dowodowego, że pozwany dowiedział się o okolicznościach faktycznych powołanych jako podstawa wznowienia najpóźniej 18 czerwca 2014 r. Ustalił, że w dniu tym pełnomocnik pozwanego złożył w innym postępowaniu pismo procesowe, z którego treści wynika, że okoliczności powołane w skardze jako podstawa wznowienia były pozwanemu znane.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 15 września 2015 r. skarżący zarzucił naruszenie art. 403 § 2 w związku z art. 407 § 1 k.p.c. Jego zdaniem, ustalenie Sądu Apelacyjnego, dotyczące chwili dowiedzenia się o okolicznościach faktycznych powołanych jako podstawa wznowienia, oparte zostało na dowodach bezpodstawnie dopuszczonych i przeprowadzonych.

Pełnomocnik powoda - radca prawny P. M. - który w złożonej w dniu 24 września 2015 r. odpowiedzi na skargę zawniósł dowody dopuszczone przez Sąd Apelacyjny dowody, naruszył art. 132 § 2 k.p.c. Nie przedłożył dowodu doręczenia odpisu tej odpowiedzi bezpośrednio pełnomocnikowi pozwanego, a to powinno skutkować wydaniem zarządzenia o zwrocie tego pisma procesowego, wobec zaś niewydania takiego zarządzenia - pominięciem dowodów przeprowadzonych w następstwie złożenia tego pisma.

Niezależnie od tego skarżący zakwestionował w zażaleniu umocowanie do reprezentowania powoda przez radcę prawnego, który wniósł w jego imieniu odpowiedź na skargę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Choć radca prawny, który wniósł w imieniu powoda odpowiedź na skargę pozwanego o wznowienie postępowania, oświadczył wcześniej, w piśmie z dnia 27 sierpnia 2015 r. (k. 160), że nie jest już umocowany do działania w imieniu powoda i nie może go reprezentować w postępowaniu wywołanym skargą o wznowienie postępowania, to Sąd Apelacyjny skierował do niego w dniu 7 września 2015 r. pismo z informacją, że jego oświadczenie jest pozbawione znaczenia, gdyż nie wykazał, aby jego pełnomocnictwo do reprezentowania powoda wygasło (k. 162). Wobec tego pełnomocnik powoda składając 24 września 2015 r. odpowiedź na skargę o wznowienie postępowania nie był zobowiązany do ponownego wykazywania swojego umocowania do reprezentowania powoda. Podniesiony w zażaleniu na odrzucenie skargi o wznowienie postępowania zarzut dotyczący braku wykazania umocowania przez pełnomocnika powoda jest więc całkowicie chybiony w samym swym założeniu.

Nieskuteczny okazał się również zarzut, który w punkcie wyjścia nawiązuje do niezastosowania się pełnomocnika powoda przy składaniu odpowiedzi na skargę do art. 132 § 2 k.p.c. Pozwany trafnie wskazał, że odpis tego pisma powinien zostać zgodnie z art. 132 § 1 k.p.c. doręczony bezpośrednio pełnomocnikowi pozwanego, adwokatowi A. W. Nie ma jednak podstaw do uznania wpływu tego uchybienia na wynik sprawy. Przepis art. 132 § 1 k.p.c. ma na celu przyspieszenie postępowania i powinien służyć jedynie temu celowi, a nie piętrzeniu przed profesjonalnymi pełnomocnikami oderwanymi od tego celu

wymagań formalnych. Nakazana jest uwzględniająca ten cel racjonalna wykładnia art. 132 § 1 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 26 czerwca 2012 r., II PK 273/11, oraz uchwała z 17 lipca 2014 r., III CZP 47/14). Jeśli z okoliczności sprawy, tak jak w rozpatrywanym przypadku, wynika, że mimo doręczenia z naruszeniem art. 132 § 1 k.p.c. odpisu pisma procesowego, strona przeciwna zapoznała się z jego treścią w odpowiednim czasie i miała możliwość ustosunkowania się do zawartych w nim wniosków, to nie można wywieść z naruszenia art. 132 § 2 k.p.c. żadnych negatywnych konsekwencji.

Skarżący w zażaleniu nie tylko nie wykazał, ale nawet nie podjął próby wykazania, że doręczenie odpisu odpowiedzi na skargę z naruszeniem art. 132 § 1 k.p.c. uniemożliwiło mu odniesienie się do treści tego pisma i podjęcie obrony.

Tym samym nie było też podstaw do stwierdzenia, że skarżący w konsekwencji niezastosowania się pełnomocnika powoda do art. 132 § 1 k.p.c. został pozbawiony możliwości obrony swych praw, skutkującej, uwzględnianą z urzędu, nieważnością postępowania. Jak trafnie zauważono (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2012 r., II PK 273/11), niedoręczenie stronie odpisu pisma procesowego przeciwnika w sposób przewidziany w art. 132 § 1 k.p.c. z reguły nie pozbawia strony możliwości obrony jej praw w rozumieniu art. 379 § 5 k.p.c., skutkującej nieważnością postępowania.

Mając to na względzie Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie, a o kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygnął zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz § 6 pkt 7 i § 12 ust. 2 pkt 2 i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 ze zm.).

jw

kc